

نقش خطمشی‌های خصوصی‌سازی بر رشد مالی شرکت‌های بیمه در ایران با رویکرد توسعه

زین العابدین امینی سابق^۱ - زهرا گنج‌پزبان^۲

چکیده

زمینه: تحقیق حاضر در زمینه بررسی خطمشی‌های کاستن نقش دولت در مدیریت و مالکیت شرکت‌های بیمه و تاثیر آن بر میزان سودآوری و رشد مالی این شرکت‌ها در ایران است.

هدف: هدف بررسی رابطه بین خطمشی‌های خصوصی‌سازی با سودآوری شرکت‌های بیمه است.

روش‌ها: جامعه آماری این تحقیق شامل شرکت‌های بیمه آسیاست که در بین سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ تأسیس شده‌اند. برای اندازه‌گیری متغیرهای مستقل از نسبت‌های: ضریب نفوذ بیمه، بازده سرمایه‌گذاری شده و ساختار سرمایه (نسبت بدهی و نسبت مالکانه) و برای اندازه‌گیری سودآوری به عنوان متغیر وابسته از بازده حقوق صاحبان سهام و بازده دارایی استفاده شده است. فرضیه‌ها با استفاده از نرم افزار ایویوز مورد آزمون قرار گرفتند.

یافته‌ها: برای آزمون فرضیات تحقیق مدلی ارائه شده که بر اساس آن نوع و وجود رابطه بین توسعه خصوصی‌سازی و متغیرهای سودآوری سنجیده می‌شود. یافته‌های تحقیق مویده آن است که بین توسعه خصوصی‌سازی و متغیرهای خصوصی‌سازی بجز ضریب نفوذ بیمه با رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد.

نتایج: کاستن نقش دولت در مدیریت و مالکیت، اجرای خصوصی‌سازی، تنوع ابزارهای بیمه‌ای و افزایش فرهنگ بیمه به منظور گسترش فعالیت و سودآوری شرکت‌های بیمه.

واژگان کلیدی: رشد مالی شرکت‌های بیمه، خطمشی‌های خصوصی‌سازی، ضریب نفوذ بیمه، بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده، ساختار سرمایه

^۱ استادیار گروه مدیریت، دانشکده علوم انسانی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران (مسئول مکاتبات)

drsajadamini@yahoo.com

^۲ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت مالی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مقدمه

امروزه یکی از دلایلی که باعث شده خطمشی‌های خصوصی‌سازی با جدیت بیشتری پیش گرفته شود مسائل مربوط به تجارت جهانی است، یکی از شرایط پیوستن به این سازمان کاهش حمایت دولت از بنگاههای اقتصادی و آزادی اقتصادی است.

همچنین برای حضور در این بازار باید از قدرت رقابت پذیری بالایی برخوردار بود و شرکت‌های داخلی باید در محیط رقابتی، به کارایی و بهره‌وری بالایی دست یابند تا قادر به رقابت با شرکت‌های رقیب خارجی شوند.

صنعت بیمه کشور به عنوان یکی از نهادهای مالی کشور جایگاه ویژه‌ای را در پروسه خصوصی‌سازی دارا است و توجه ویژه به خطمشی‌های خصوصی‌سازی در حوزه صنعت بیمه از ضروریات است به طوری که عملکرد کارایی این صنعت در تخصیص وجوه در دسترس آن، محرک سایر بخشهای اقتصادی خواهد بود.

نهادهای بین‌المللی مثل بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، خصوصی‌سازی را به عنوان بخشی از هر برنامه وام و کمک رسانی خود ترویج و ترغیب کرده‌اند. ایده اصلی و تفکر خصوصی‌سازی این است که فضای رقابت و نظام حاکم بر بازار، بنگاه‌ها و واحدهای خصوصی را مجبور می‌سازد تا عملکرد کاراتر و مناسب‌تری را نسبت به بخش عمومی داشته باشد (حنیف زاده، ۱۳۸۹). بانک جهانی در راستای اهداف کلی خود در توسعه اقتصادی و کاهش فقر از خطمشی‌های خصوصی‌سازی پشتیبانی می‌نماید. با توجه به سالنامه‌های آماری کشور دو شاخص مهمی که کارایی صنعت بیمه در جهان با آنها سنجیده می‌شود، در ایران، در سالهایی که صنعت بیمه دولتی شد در مقایسه با کشورهای منطقه و جهان رتبه پایینی داشته که نشان دهنده کارایی ضعیف این صنعت بوده است (امیر ارسلانی، ۱۳۸۹). بخش خصوصی کارآمد

می‌تواند کمک زیادی به حصول این اهداف نماید و خطمشی‌های خصوصی‌سازی، این امر را تسریع می‌بخشد. بنظر می‌رسد، اگر خصوصی‌سازی به نحو صحیح اجرا شود، سبب افزایش کارایی، تشویق سرمایه‌گذاری و ایجاد رشد اقتصادی و اشتغال خواهد شد و منابع دولت را برای برنامه‌های زیربنایی و اجتماعی آزاد خواهد نمود. به طور کلی خطمشی‌های خصوصی‌سازی به دو جز قابل تفکیک است:

خطمشی‌های اولیه عبارت از: کاهش اندازه بخش دولتی از طریق مالکیت و کنترل اقتصادی، افزایش کارایی عملیات مؤسسات اقتصادی، کاهش کسر بودجه و بدهی‌های ملی و در نهایت افزایش رقابت می‌باشد.

خطمشی‌های ثانویه عبارت از: گسترش بازار سرمایه (تشویق مالکیت گسترده سهام)، تعدیل مقررات (مقررات زدایی)، ایجاد دلبستگی و علاقه در شاغلین شرکت‌ها، تامین منابع مصرف‌کنندگان، توزیع مناسب درآمدها و در نهایت تعدیل یارانه‌ها و قیمت‌ها می‌باشد.

خطمشی‌های خصوصی‌سازی در ایران به عنوان ضرورتی برای بهبود وضعیت اقتصادی، کوچک نمودن دولت و افزایش راندمان تولید و خدمات، تقریباً از سال ۱۳۶۸ و بعد از جنگ تحمیلی مورد توجه و تاکید مسئولان و متفکران اقتصادی و سیاسی کشور ما قرار گرفته است (ثنایی اعلم و همکاران، ۱۳۹۷). در حال حاضر بخش‌های مختلف اقتصادی کشور تحت سیطره بخش عمومی (دولت) قرار دارند. در حالی که بنظر می‌رسد، حضور دولت در فعالیتهای اقتصادی در صورتی توجیه پذیر می‌باشد که اولاً، بخش خصوصی در آن فعالیتها ناتوان باشد و یا انگیزه لازم را برای حضور در آن فعالیتها نداشته باشد. ثانیاً، حضور دولت در آن فعالیتها علاوه بر انگیزه انتفاعی، از جنبه نیاز و منافع ملی و عمومی کشور توجیه پذیر باشد (حاجت پور و همکاران، ۱۳۹۶). از طرف دیگر با توجه به این که رشد صنعت بیمه در هر کشور بیانگر توسعه یافتگی

مالی در فواصل زمانی دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت به خصوص در بیمه‌های بلندمدت می‌تواند موجب تحرک و پویایی و توسعه بازارهای مالی شوند و با انباشت سرمایه و مدیریت روزآمد آنها زمینه‌های لازم را برای رشد اقتصادی مولد فراهم کنند.

در کشور ما نیز بیمه یکی از مهمترین عامل حفظ و تضمین سرمایه می‌باشد. این صنعت مهم از طرف دیگر با ارائه خدمات مناسب خود موجبات رفاه بیشتر افراد را در جامعه فراهم می‌سازد. صنعت بیمه در تجارت خارجی کشورها (از جمله ایران) نیز نقش ارزنده‌ای را ایفا می‌نماید به طوری که بسیاری از مخاطرات را پوشش داده و صاحبان کالا و خدمات را از تجارت مطمئن بهره مند می‌سازد به طور مثال بیمه عمومی صادرات که برای جبران خسارت ناشی از خطرات سیاسی و تجاری در معاملات طرح ریزی شده، در حفظ منابع صادرکنندگان جایگاه ویژه‌ای دارد. صنعت بیمه به عنوان یکی از نهادهای مالی کشور است که جایگاه ویژه‌ای را در پروسه خصوصی‌سازی دارا است. به طوری که عملکرد کارایی این صنعت در تخصیص وجوه در دسترس آن، محرک سایر بخش‌های اختصاصی خواهد بود. در واقع وجوه اندکی که توسط بیمه‌گذاران به شرکت‌های بیمه‌ای سرازیر می‌شود، مبالغ هنگفتی را تشکیل می‌دهند که چرخ‌های بزرگ اقتصادی را به گردش می‌آورند. اهمیت انتخاب شاخصهای ضریب نفوذ بیمه و حق بیمه سرانه در این پژوهش به این دلیل است که هم اکنون در جهان برای مقایسه وضعیت بیمه در کشورهای مختلف از مقایسه این شاخص‌ها استفاده می‌کنند. (مظلومی و همکاران، ۱۳۸۷)

مطالعات بیانگر آن است که کشورهای دارای سیستم مالی پیشرفته از رشد اقتصادی بلند مدت بهره می‌برند، که یکی از عوامل موثر بر رشد بلند مدت اقتصادی بازارهای مالی پیشرفته است. اهمیت رابطه رشد مالی در نتیجه افزایش سهم بخش بیمه در بخش

آن کشور و افزایش پس اندازهای ملی (ناشی از حق بیمه‌های دریافتی) است. لذا، افزایش رقابت که در نتیجه خصوصی‌سازی صنعت بیمه ایجاد می‌شود، می‌تواند به تنوع و توسعه خدمات و فعالیتهای بیمه‌ای، افزایش شاخص‌های کارایی صنعت بیمه، تعدیل مقررات مانع خصوصی‌سازی، افزایش تخصیص و بهره‌وری نیروی کار و شفافیت اطلاعات و غیره منجر می‌شود. نخستین هدف خصوصی‌سازی در صنعت بیمه، تعریف مجدد نقش بیمه مرکزی ایران است به طوری که بتواند به وظایف هسته‌ای و اصلی تر خود بپردازد. از جمله این وظایف بهبود عملکرد مؤثر و کارایی صنعت بیمه به نفع عامه و در عین حال آزاد گذاشتن بخش خصوصی برای تلاش بیشتر می‌باشد.

یکی دیگر از خط‌مشی‌های خصوصی‌سازی در صنعت بیمه، جذب سرمایه‌گذاری‌های بخش خارجی و نیز جذب فن آوری‌های جدید، مهارت‌های مدیریتی و بالاخره شرکای جدید به منظور رشد و توسعه بنگاه‌های بیمه‌ای - اقتصادی می‌باشد. تدوین خط‌مشی‌های خصوصی‌سازی در صنعت بیمه موجب می‌شود که بنگاه‌های بیمه‌ای - اقتصادی از محدودیت‌های بودجه‌ای و دخالت‌های سیاسی دولت آزاد شوند و در اثنای جمع آوری سرمایه خصوصی، این امکان را بیابد که متحدان جدیدی را نیز برای خود فراهم آورند.

البته خط‌مشی‌های خصوصی‌سازی صنعت بیمه، زمانی اهمیت و ضرورت بیشتری می‌یابد که دریا بیم صنعت بیمه در هر کشور با تولید حق بیمه‌های بالا می‌تواند به عنوان عامل شکل‌گیری سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی، رشد ملی و اقتصادی را نیز به همراه داشته باشد. امروزه صنعت بیمه یکی از ضروری ترین بخش‌های اقتصادی هر کشور است که وظایف و کارکردهای مهمی را برعهده دارد. مؤسسات بیمه تجاری از جمله نهادهای مالی هستند که در کنار نقش مؤثر در تأمین امنیت اقتصادی سرمایه، در ایجاد منابع

نقش موثری در توسعه اقتصادی کشور دارند (حسن زاده و همکاران، ۱۳۸۹). هر چند که اهمیت واسطه‌گری‌های مالی رو به رشد است، اما به ندرت نقش شرکت‌های بیمه و جهت‌گیری متقابل و دوسویه رشد تولید ناخالص داخلی با رشد صنعت بیمه، مورد بررسی قرار گرفته است، تجزیه و تحلیل رابطه تأمین مالی و رشد که پیش از این محدود به بانکداری و بازارهای سرمایه می‌شد، نشان می‌دهد که گسترش و توسعه این رابطه، سبب بهبود در رشد صنعت بیمه می‌گردد و در انتها، اینکه همانند بانکداری، تأثیر بیمه به سطح توسعه اقتصادی کشورها بستگی دارد (آل احمدی، ۱۳۹۱).

عوامل موثر بر رشد و توسعه بخش‌های مختلف بازار بیمه، همواره مدنظر برنامه ریزان اقتصادی در جامعه قرار داشته است. نرخ ضریب نفوذ بیمه از مهمترین شاخصه‌هایی است که برای ارزیابی عملکرد صنعت بیمه یک کشور و مقایسه عملکرد صنعت بیمه در بین کشورهای مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد و همچنین از اصلی‌ترین شاخص‌های عملکرد صنعت بیمه در مقایسه با اقتصاد ملی است. این شاخص به نوعی می‌تواند نشانگر سهم مستقیم فعالیت صنعت بیمه از تولید ناخالص ملی کشور باشد (کسفسکی^۱، ۲۰۱۲). عامل بهره‌وری با شاخص افزایش بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده، یک تخمین زنده‌ی مثبت بازدهی سهام می‌باشد، استراتژی انتخاب شرکت‌های بهره‌ورتر باعث افزایش بازدهی در هر یک از استراتژی‌های پورتفویهای ارزشی و رشدی شده و منشاء کسب بازده اضافه است (پراون و روی^۲، ۲۰۰۷)، لذا مناسب است سرمایه‌گذاران در هر نوع سرمایه‌گذاری ارزشی یا رشدی وزن بیشتری را برای شرکت‌هایی که بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده بیشتری دارند قائل شوند تا بازدهی بیشتری کسب کنند (پیرجتا و پوتن^۳، ۲۰۰۷). در تحقیقات صورت گرفته توسط اربابیان و گرابلی (۱۳۸۸)، نتایج حاکی از وجود

مالی در اغلب کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه رو به افزایش است. تقویت پیوند بین بیمه و سایر بخش‌های مالی نیز بر نقش احتمالی شرکت‌های بیمه در رشد اقتصادی تأکید می‌کند (جهانگرد، ۱۳۹۰). صنعت بیمه به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های صنایع مالی، نقش پشتیبانی از عملیات و امور بخش حقیقی اقتصاد، شامل مردم و کسب و کارشان، شرکت‌های خصوصی، پروژه‌های بزرگ ملی و حتی دولت‌ها را بر عهده دارد. از موارد موثر بر رشد مالی و افزایش سهم بیمه در کشور سیاستهای اقتصادی دولت است، هدف تحقیق حاضر بررسی وجود رابطه بین خط‌مشی‌های بخش خصوصی به عنوان مهمترین اولویت سیاستهای اقتصادی بر رشد مالی شرکت‌های بیمه است. در اقتصادهایی که نقش دولت در آن پررنگتر است انتظار نمی‌رود صنعت بیمه چندان گستردگی داشته باشد؛ بنابراین می‌توان اولین چالش در راستای خط‌مشی‌های صنعت بیمه در کنار دیگر چالشها را سهم بالای دخالت دولت در اقتصاد دانست. دولتی بودن شرکت‌های بیمه و نبود شرایط کافی برای رقابت از ضعفهای صنعت بیمه به شمار می‌رود.

با توجه به این که رشد صنعت بیمه در هر کشور بیانگر توسعه یافتگی آن کشور و افزایش پس اندازهای ملی (ناشی از حق بیمه‌های دریافتی) است، لذا افزایش رقابت که در نتیجه خصوصی‌سازی صنعت بیمه ایجاد می‌شود، می‌تواند به تنوع و توسعه خدمات و فعالیتهای بیمه‌ای، افزایش شاخصهای کارایی صنعت بیمه، تعدیل مقررات مانع خصوصی‌سازی، افزایش تخصیص و بهره‌وری نیروی کار و شفافیت اطلاعات و غیره منجر شود (میلادی لاری، ۱۳۸۳). بیمه‌ها همانند بانکها و بازارهای سرمایه نیازهای واحدهای شغلی و خانوارها را در واسطه‌های مالی تأمین می‌کنند. شرکت‌های بیمه از نهادهای مهم در بازار سرمایه اند که از طریق پذیرش ریسک‌های متنوع و همچنین تجهیز و تقویت منابع مالی برای سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه،

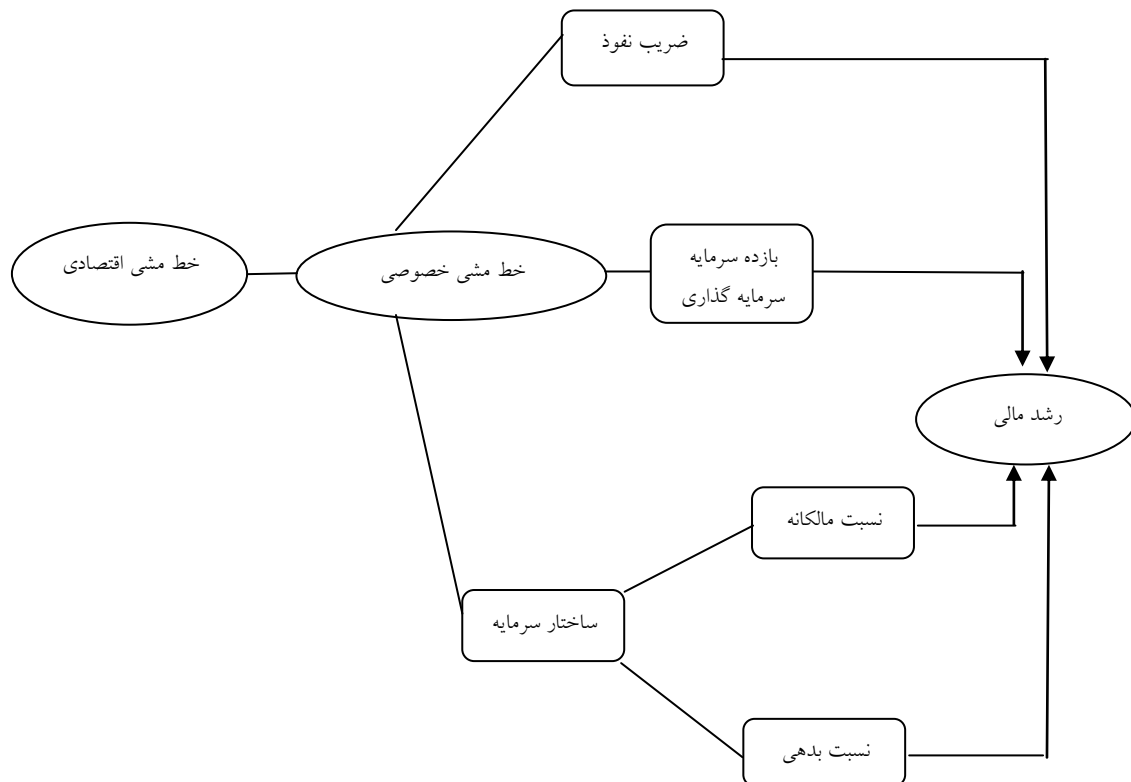
به منظور پاسخ به سوال‌های مطرح شده در تحقیق، فرضیه‌های زیر مطرح و مورد آزمون قرار می‌گیرند:

- بین خط‌مشی خصوصی‌سازی و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.
- بین ضریب نفوذ بیمه و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.
- بین ساختار سرمایه و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.
- بین بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

برای آزمون فرضیات مطرح شده مدلی را با توجه به مطالعات صورت گرفته توسط محققین ارائه می‌دهیم که در این مدل به بررسی رابطه بین ضریب نفوذ بیمه، بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و ساختار سرمایه به عنوان متغیرهای خصوصی‌سازی بر رشد مالی (بازده حقوق صاحبان سهام و بازده دارایی) شرکت‌های بیمه می‌پردازیم.

ارتباط بین ساختار سرمایه و رشد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است، لذا یک مدیر مالی خوب باید به نحوی تامین مالی کند که هم ارزش شرکت حداکثر شود و هم از پیامدهای نامطلوب ریسک مالی به واسطه استفاده از بدهی، جلوگیری شود. با توجه به هدف تحقیق و مطالعات محققین گذشته، سوالاتی مطرح میشود که در زیر به آنها اشاره می‌کنیم:

- آیا بین خطی مشی خصوصی‌سازی و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد؟
- آیا بین ضریب نفوذ بیمه و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد؟
- آیا بین ساختار سرمایه و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد؟
- آیا بین بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد؟

نمودار ۱: مدل مفهومی تحقیق

روش تحقیق

اتخاذ سیاست‌های مختلف از سوی دولت به عنوان یک متغیر کلان، می‌تواند بر رشد شرکت‌های بیمه ایی تاثیر داشته باشد. شاخص‌های مختلفی برای سنجش وضعیت صنعت بیمه مورد استفاده قرار می‌گیرد که براساس این شاخص‌ها می‌توان جایگاه فعلی صنعت بیمه را مشخص کرد و براساس آنها موفقیت در سیاست‌های ترقی دهنده صنعت بیمه را مورد بررسی قرار داد. خصوصی‌سازی از جمله این شاخص‌هاست. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل بیست و نه شرکت بیمه‌ای در ایران است که تا اسفند ماه سال ۱۳۹۳ به ثبت رسیده اند، سهم شرکت‌های بیمه دولتی یک شرکت (شرکت بیمه ایران) و شرکت‌های بیمه خصوصی ۲۸ شرکت است. روش نمونه‌گیری در تحقیق حاضر روش غیر تصادفی و هدفه شرکت در قلمرو زمانی بین سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ انتخاب شده اند. روش گردآوری اطلاعات در این تحقیق به دو صورت کتابخانه‌ای و اسنادی است، جمع‌آوری اطلاعات از طریق کتاب، مقالات و منابع لاتین، منابع کتابخانه‌ای، نشریات داخلی و خارجی، مدارک و اسناد موجود در پرتال و کتابخانه بیمه مرکزی، سایت پژوهشکده بیمه، سایت وزارت امور اقتصاد و داراییو نرم افزار ره آورد نوین صورت گرفته است. به منظور تحلیل فرضیات تحقیق از نرم افزار ایویوز استفاده شده، که پس از ورود داده‌ها به نرم افزار ایویوز ابتدا به بررسی مانایی متغیرهای تحقیق می‌پردازیم، تا از خروجی داده‌های بدست آمده از آماره t ، F و k و کای اسکوار اطمینان حاصل و همچنین از ایجاد رگرسیون کاذب جلوگیری نماییم، آزمونهای مورد استفاده در تحقیق به منظور بررسی مانایی متغیرهای پژوهشبا توجه به پدل بودن داده‌ها عبارتند از: آزمون ایم، پسران و شین، لوین، لین چاو، دیکی فولر تعمیم یافته و فیلیپس پرون با دو مرحله تفاضل گیری و بررسی در

سطح ۱٪، سپس برای برآورد مدل رگرسیون با توجه به اینامر که داده‌های تحقیق از نوع پدل هستند از دو آزمون چاو (بررسی اثر ثابت و یا پول) و هاسمن (انتخاب مدل ارجح) استفاده می‌کنیم، و در نهایت به آزمون مدل فرضیات تحقیق می‌پردازیم، و مشخص میکنیم که آیا بین متغیرهای تحقیق ارتباط وجود دارد یا خیر، و در این مرحله نیز به محاسبه مقادیر آزمون دوربین واتسون (بررسی وجود همبستگی و یا عدم همبستگی بین متغیرهای مستقل) و ضریب تعیین (میزان تاثیر تغییرات متغیرهای مستقل بر تغییرات متغیر وابسته) می‌پردازیم. (علی سوری، ۱۳۹۴). آزمون مدل فرضیات تحقیق بر مبنای مدل ارائه شده به صورت زیر انجام میشود: ابتدا رابطه بین خصوصی‌سازی و شاخص‌های سودآوری (بازده حقوق صاحبان سهام و بازده دارایی) را بررسی می‌کنیم، پس از مشخص شدن وجود یا عدم وجود رابطه بین خصوصی‌سازی و سودآوری به بررسی رابطه بین متغیرهای خصوصی‌سازی می‌پردازیم و به ترتیب وجود و نوع رابطه بین ضریب نفوذ، ساختار سرمایه (نسبت بدهی، نسب مالکانه) و بازده سرمایه‌گذاری شده با بازده دارایی و بازده حقوق صاحبان سهام را مشخص می‌نماییم.

یافته‌های تحقیق

۱) نتایج آزمون مانایی

خلاصه آزمون ریشه واحد در جدول ۱ ارائه شده‌اند. نتایج و بررسی مقادیر آماره‌های محاسبه شده و احتمال پذیرش آنها نشان می‌دهد که متغیرهای بازده حقوق صاحبان سهام و بازده سرمایه‌گذاری شده در سطح مانا می‌باشند. اما متغیرهای ضریب نفوذ، بازده دارایی، نسبت بدهی و نسبت مالکانه تحقیق در سطح مانا نبوده بنابراین بار دیگر از تفاضل مرتبه اول برای بررسی مانایی استفاده می‌کنیم:

جدول ۱: نتایج آزمون ریشه واحد متغیرهای تحقیق

متغیر	لوی‌لینچو	ایم، پسران و شین	فیشرف ADF	فیشرف PP
ضریب نفوذ	-8.03982	0.2023	0.0856	62.0503
بازده دارایی	-3.72754	0.0294	0.0024	82.8208
بازده ح.ص.س	-45.047	0.0000	0.0011	79.0816
نسبت مالکانه	-2.08007	0.6940	0.5708	33.0981
بازده سرمایه	-12.7745	0.0000	0.0000	133.013
نسبت بدهی	-2.47977	0.5916	0.4557	35.9421

جدول ۲: نتایج آزمون ریشه واحد تفاضل مرتبه اول

متغیر	لوی‌لینچو	ایم، پسران و شین	فیشرف ADF	فیشرف PP
D (ضریب نفوذ)	-8.22547	0.0072	0.0524	57.1428
D (بازده دارایی)	-16.7058	0.0000	0.0000	121.645
D (نسبت مالکانه)	-649.241	0.0000	0.0005	76.2079
D (نسبت بدهی)	-14.1969	0.0000	0.0006	72.7033

در جدول ۲ مشاهده می‌شود که پس از تفاضل گیری متغیرهای بازده دارایی، نسبت مالکانه و نسبت بدهی مانا شده‌اند. اما متغیر ضریب نفوذ همچنان نامانا می‌باشد، بنابراین بار دیگر از این متغیر تفاضل می‌گیریم. مشاهده می‌شود که در جدول ۳ ضریب نفوذ پس از دو بار تفاضل گیری مانا شده است.

نماد فرضیات مورد استفاده: به منظور استفاده راحت تر از فرضیه‌های تحقیق، هر فرضیه شماره گذاری شده و در جدول ۴ نمایش داده شده است.

۲) نتایج آزمون چاو و هاسمن

به منظور آزمون فرضیه پژوهش، ابتدا مدل اثرات ثابت زمانی تخمین زده شده و سپس بررسی تفاوت معناداری از آزمون تغییرات ساختاری استفاده خواهد شد. این آزمون برای بررسی وجود اثرات ثابت به صورت زیر فرضیه سازی می‌شود:

مدل pool $\longleftrightarrow$ عدم وجود اثرات ثابت: H_0
 مدل اثرات ثابت $\longleftrightarrow$ وجود اثرات ثابت: H_1

جدول ۳ نتایج آزمون ریشه واحد تفاضل مرتبه دوم

متغیر	لوی‌لینچو	فیشرف ADF	فیشرف PP
(2, ضریب نفوذ) D	-15.2872	58.7949	66.8076

جدول ۴: نماد فرضیات

فرضیات	نماد
فرضیه اول	۱-۱: ارتباط بین خصوصی‌سازی و بازده دارایی
فرضیه دوم	۱-۲: ارتباط بین ضریب نفوذ بیمه و بازده دارایی
فرضیه سوم	۱-۳: ارتباط بین نسبت مالکانه و بازده دارایی
فرضیه چهارم	۱-۴: ارتباط بین بازده سرمایه گذاری شده و بازده دارایی
فرضیه پنجم	۲-۱: ارتباط بین خصوصی‌سازی و بازده ح.ص.س
فرضیه ششم	۲-۲: ارتباط بین ضریب نفوذ بیمه و بازده ح.ص.س
فرضیه هفتم	۲-۳: ارتباط بین نسبت بدهی و بازده دارایی
فرضیه هشتم	۳-۳: ارتباط بین نسبت مالکانه و بازده ح.ص.س
فرضیه نهم	۳-۴: ارتباط بین نسبت بدهی و بازده ح.ص.س
فرضیه دهم	۴-۲: ارتباط بین بازده سرمایه گذاری شده و بازده ح.ص.س

جدول ۵: نتایج آزمون چاو فرضیه‌های تحقیق

سطح معناداری	.df	آماره		
۰,۰۰۳۷	(۱۶,۸۱)	۲,۵۰۵۹۶۴	Period F	فرضیه ۱-۱
۰,۰۰۰۶	۱۶	۴۱,۰۱۷۲۳۶	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۱)	۸,۸۸۶۴۰۶	Period F	فرضیه ۲-۱
۰,۰۰۰۱	۱۶	۱۰۳,۳۸۱۱۴۵	کای اسکوار	
۰,۰۱۱۵	(۱۶,۸۴)	۲,۱۸۳۹۴۴	Period F	فرضیه ۱-۲
۰,۰۰۳۴	۱۶	۳۵,۴۷۸۵۰۹	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۵,۰۹۱۶۸۱	Period F	فرضیه ۲-۲
۰,۰۰۰۱	۱۶	۶۹,۱۵۱۳۳۹	کای اسکوار	
۰,۰۵۱۵۴	(۱۶,۸۴)	۰,۹۵۱۸۱۷	Period F	فرضیه ۱-۳
۰,۳۸۵۹	۱۶	۱۶,۹۹۴۶۵۴	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۵,۷۴۱۴۹۹	Period F	فرضیه ۲-۳
۰,۰۰۰۱	۱۶	۷۵,۳۶۷۱۹۲	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۵,۶۴۸۲۷۲	Period F	فرضیه ۳-۳
۰,۰۰۰۱	۱۶	۷۴,۴۹۸۳۶۶	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۹,۰۹۰۲۶۹	Period F	فرضیه ۴-۳
۰,۰۰۰۱	۱۶	۱۰۲,۴۹۴۰۳۶	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۳,۵۸۵۱۵۴	Period F	فرضیه ۱-۴
۰,۰۰۰۱	۱۶	۵۳,۰۹۲۰۷۱	کای اسکوار	
۰,۰۰۰۱	(۱۶,۸۴)	۸,۱۶۲۶۸۵	Period F	فرضیه ۲-۴
۰,۰۰۰۱	۱۶	۹۵,۶۷۳۲۲۸	کای اسکوار	

مرحله دوم: همان طوری که ملاحظه می‌گردد، نتایج آزمون چاو برای همه فرضیه‌ها بجز فرضیه ۱-۳ حاکی از انتخاب مدل اثرات ثابت می‌باشد. حال می‌بایست مدل اثرات ثابت در مقابل مدل اثرات تصادفی آزمون گردد. برای این کار از آزمون هاسمن استفاده می‌شود. برای انجام آزمون هاسمن، ابتدا می‌بایست مدل تصادفی- زمانی را برآورد کنیم آزمون هاسمن برای بررسی وجود اثرات تصادفی به شکل زیر تنظیم می‌شود:

با توجه به سطح معنی داری بدست آمده در جدول (۳-۵) فرضیه ی صفر مبنی بر، برابری عرض از مبداها برای تمامی فرضیات رد می‌شود (به غیر از فرضیه ۳-۱) بنابراین، در این مرحله مدل اثرات ثابت به عنوان مدل ارجح جهت بررسی فرضیات انتخاب می‌گردد. جهت بررسی فرضیه ۱-۳ مدل pool به عنوان مدل ارجح انتخاب می‌گردد. برای فرضیه هایی که سطح معناداری آنها کوچکتر از پنج صدم می‌باشد به مرحله بعد برویم تا مدل مناسب را برگزینیم.

مدل اثرات تصادفی $\longleftrightarrow$ بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی همبستگی وجود ندارد: H_0
 مدل اثرات ثابت $\longleftrightarrow$ بین اثرات فردی و متغیرهای توضیحی همبستگی وجود دارد: H_1

جدول ۶: نتایج آزمون هاسمن فرضیه‌های تحقیق

سطح معناداری	Chi-Sq. d.f	آماره کای اسکوار		
۰,۴۹۳۳	۴	۳,۳۹۹۸۹۱	۱-۱	فرضیه اول
۰,۷۵۲۵	۴	۱,۹۰۹۰۴۷	۲-۱	
۰,۵۶۹۲	۱	۰,۳۲۳۹۹۳	۱-۲	فرضیه دوم
۰,۸۸۲۶	۱	۰,۰۲۱۸۱۱	۲-۲	
۱,۰۰۰	۱	۵۱,۱۰۹۹۴۷	۱-۳	فرضیه سوم
۰,۰۰۰۱	۱	۲۶,۹۳۵۸۷۷	۲-۳	
۰,۶۰۴۸	۱	۰,۲۶۷۷۸۹	۳-۳	
۰,۰۴۷	۱	۳,۹۴۴۳۰۸	۴-۳	فرضیه چهارم
۰,۹۱۰۹	۱	۰,۰۱۲۵۱۸	۱-۴	
۰,۸۶۸۵	۱	۰,۰۲۷۴۲۲	۲-۴	

۳) آزمون مدل فرضیات

آزمون فرضیه اصلی، با توجه به آنکه نتایج همانند آزمون فرضیه خصوصی‌سازی دارد، لذا نتایج آزمون این دو فرضیه را با هم بررسی می‌نماییم: فرضیه اول: ۱-۱- بین ساختار سرمایه، بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و ضریب نفوذ با بازده دارایی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد. باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۱-۱ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول (۷-۳) نمایش داده شده، در نتیجه مدل معنادار می‌باشد.

فرضیه اول: ۱-۲- بین ساختار سرمایه، بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و ضریب نفوذ با بازده حقوق صاحبان سهام شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

همانطور که مشاهده می‌شود با توجه به نتایج جدول ۶، سطح معناداری آزمون هاسمن برای فرضیه ۲-۳ و ۳-۳ کوچکتر از پنج صدم می‌باشد، بنابراین جهت بررسی این فرضیات از آزمون اثرات ثابت استفاده می‌شود. اما سطح معناداری آزمون هاسمن برای دیگر فرضیات بالاتر از پنج صدم می‌باشد که نشان از تایید فرضیه‌ی صفر تایید می‌باشد. از این رو برای برآورد مدل این فرضیات از روش اثرات تصادفی استفاده شود. در بخش ۳-۳ به برآورد مدل فرضیات از دو روش ثابت و تصادفی می‌پردازیم.

جدول ۷: آزمون مدل فرضیه ۱-۱

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره t	سطح معناداری
ضریب نفوذ	-0.092729	0.121437	-0.763591	0.4470
نسبت مالکانه	0.293698	0.036276	8.096251	0.0000
بازده سرمایه	0.003409	0.000655	5.204725	0.0000
نسبت بدهی	0.191773	0.028469	6.736252	0.0000
C	-0.178143	0.028832	-6.178672	0.0000
آماره F	۱۰۹,۱۴۹F	ضریب تعیین	۰,۸۱۸	
احتمال آماره F	۰,۰۰۰F	آماره دوربین-وانسون	۱,۹۴	

جدول ۸: آزمون مدل فرضیه ۱-۲

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره-t	سطح معناداری
ضریب نفوذ	2288163.	643531.5	3.555634	0.0006
نسبت مالکانه	598512.6	134686.5	4.443747	0.0000
بازده سرمایه	6093.268	2434.048	2.503348	0.0140
نسبت بدهی	502007.2	105383.2	4.763638	0.0000
C	-480321.6	111449.0	-4.309790	0.0000
آماره $F_{36,925}$		ضریب تعیین $0,60360$		
احتمال آماره $F_{0,000}$		آماره دوربین-وانسون $1,564$		

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۱-۲ و مقدار احتمال آماره F که کوچکتر از پنج صدم می باشد و در جدول ۹ نمایش داده شده، بین متغیرهای توضیحی و متغیر وابسته رابطه خطی معناداری وجود دارد، بنابراین این مدل معنادار می باشد.

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۱-۲ و مقدار احتمال آماره F که بزرگتر از پنج صدم می باشد و در جدول ۹ نمایش داده شده، بین متغیر توضیحی و متغیر وابسته رابطه خطی معناداری وجود ندارد، بنابراین این مدل معنادار نمی باشد.

فرضیه دوم: ۱-۲- بین ضریب نفوذ بیمه و بازده دارایی شرکت های بیمه رابطه وجود دارد.

فرضیه دوم: ۲-۲- بین ضریب نفوذ بیمه و بازده حقوق صاحبان سهام شرکت های بیمه رابطه وجود دارد.

جدول ۹: آزمون مدل فرضیه ۱-۲

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره-t	سطح معناداری
ضریب نفوذ	-0.482699	0.246471	-1.958443	0.0530
C	0.072898	0.015478	4.709885	0.0000
آماره $F_{3,811}$		ضریب تعیین $0,0371$		
احتمال آماره $F_{0,0521}$		آماره دوربین-وانسون $2,0239$		

جدول ۱۰: آزمون مدل فرضیه ۲-۲

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره-t	سطح معناداری
ضریب نفوذ	1312826.	824604.4	1.592067	0.1145
C	118382.5	55029.71	2.151246	0.0339
آماره $F_{2,509}$		ضریب تعیین $0,0249$		
احتمال آماره $F_{0,112}$		آماره دوربین-وانسون $1,1012$		

جدول ۱۱: آزمون مدل pool برای فرضیه ۱-۳

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره-t	سطح معناداری
نسبت مالکانه	0.227437	0.032153	7.073648	0.0000
C	-0.011184	0.011046	-1.012555	0.3137
آماره $F_{0,3365}$		ضریب تعیین $0,3334$		
احتمال آماره $F_{0,000}$		آماره دوربین-وانسون $2,3856$		

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۳-۳ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول ۱۱ نمایش داده شده، با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که بین نسبت مالکانه و بازده دارایی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

فرضیه سوم: ۳-۲- بین نسبت بدهی و بازده دارایی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۳-۲ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول ۱۲ نمایش داده شده، بین متغیر توضیحی و متغیر وابسته رابطه خطی معناداری وجود دارد، بنابراین مدل نیز معنادار می‌باشد.

فرضیه سوم: ۳-۳- بین نسبت مالکانه و بازده حقوق صاحبان سهام شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۳-۳ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول ۱۴ نمایش داده شده، بین متغیر توضیحی و متغیر وابسته رابطه خطی معناداری وجود دارد، بنابراین مدل معنادار می‌باشد.

جدول ۱۲: آزمون مدل فرضیه ۳-۲

سطح معناداری	آماره-t	انحراف معیار	ضریب	متغیر
0.0000	6.192408	0.034449	0.213319	نسبت بدهی
0.0001	-4.052442	0.026101	-0.105772	C
	ضریب تعیین ۰،۵۳۱		آماره ۱۵۰،۴۵۲F	
	آماره دوربین-وانسون ۱،۹۹۳۹		احتمال آماره ۰،۰۰۰۰F	

جدول ۱۳: آزمون مدل فرضیه ۳-۳

سطح معناداری	آماره-t	انحراف معیار	ضریب	متغیر
0.0076	2.723271	126074.8	343335.8	نسبت مالکانه
0.1338	1.511560	54307.56	82089.14	C
	ضریب تعیین ۰،۰۶۹		آماره ۷،۴۷۰F	
	آماره دوربین-وانسون ۱،۶۸۷		احتمال آماره ۰،۰۰۷۴F	

جدول ۱۴: آزمون مدل فرضیه ۳-۴

سطح معناداری	آماره-t	انحراف معیار	ضریب	متغیر
0.0000	6.030831	84582.74	510104.2	نسبت بدهی
0.0026	-3.110423	64086.39	-199335.8	C
	ضریب تعیین ۰،۶۵۹		آماره ۹،۵۴۹F	
	آماره دوربین-وانسون ۱،۷۰۸		احتمال آماره ۰،۰۰۰۰F	

جدول ۱۵: آزمون مدل فرضیه ۴-۱

سطح معناداری	آماره-t	انحراف معیار	ضریب	متغیر
0.0000	14.91091	0.000505	0.007534	بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده
0.0013	3.307506	0.007900	0.026130	C
	ضریب تعیین ۰.۶۹۱۸		آماره ۲۲۴.۵۵۲F	
	آماره دوربین-وانسون ۱.۹۸۲		احتمال آماره ۰.۰۰۰۰F	

جدول ۱۶: آزمون مدل فرضیه ۴-۲

سطح معناداری	آماره-t	انحراف معیار	ضریب	متغیر
0.0000	8.815200	1703.569	15017.30	بازده سرمایه‌های سرمایه‌گذاری شده
0.0015	3.266176	38625.99	126159.3	C
	ضریب تعیین ۰.۴۳۹۶		آماره ۷۸.۴۷F	
	آماره دوربین-وانسون ۱.۶۰۵		احتمال آماره ۰.۰۰۰۰F	

اجتماعی شده است و از سوی دیگر موجبات رشد سرمایه‌گذاری و در پی آن، افزایش رشد و سرعت تولید و رونق اقتصاد را زده است. در جهان امروز رشد و توسعه اقتصادی هرکشوری جایگاه بین‌المللی آنرا رقم می‌زند، بنابراین کشورها برای آنکه بتوانند در عرصه بین‌المللی جایگاهی داشته باشند درصدد برمی‌آیند تا شاخصهای توسعه یافتگی خود را بهبود بخشند و از این طریق موجب تقویت اقتصاد و ایفاء نقش تأثیرگذار در صحنه جهانی شوند. صنعت بیمه به عنوان یکی از شاخصهای توسعه یافتگی از یکسو به عنوان یکی از عمده‌ترین نهادهای اقتصادی مطرح بوده و از سوی دیگر فعالیت سایر نهادها را پشتیبانی می‌نماید. کشور ما در حال توسعه و اقتصاد ما وابسته به نفت است، زمانی که اقتصاد نفتی و دولت محور باشد و عمده سازمان‌ها و شرکت‌ها دولتی باشند، احساس می‌شود در مواقع بروز حادثه خسارت وارده توسط دولت جبران می‌شود. ولی به تدریج که اقتصاد از دولتی بودن فاصله می‌گیرد، مردم احساس می‌کنند بیمه باید وجود داشته باشد و بر همین اساس فرهنگ بیمه در جامعه ترویج پیدا می‌کند، بنابراین هر چقدر از اقتصاد دولتی بیشتر فاصله بگیریم بیشتر شاهد رشد بیمه در جامعه خواهیم بود. در تمام کشورها رابطه منطقی بین گردش مالی بیمه

فرضیه چهارم: ۴-۱- بین بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و بازده دارایی شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۴-۱ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول ۱۵ نمایش داده شده، با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که بین بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و بازده دارایی شرکت‌های بیمه رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه چهارم: ۴-۲- بین بازده سرمایه سرمایه‌گذاری شده و بازده حقوق صاحبان سهام شرکت‌های بیمه رابطه وجود دارد.

باتوجه به سطح معناداری مدل فرضیه ۴-۲ و مقدار احتمال آماره F که مقدار آن کوچکتر از پنج صدم می‌باشد و در جدول (۳-۱۶) نمایش داده شده، بین متغیر توضیحی و متغیر وابسته رابطه خطی معناداری وجود دارد، بنابراین این مدل معنادار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

صنعت بیمه در اقتصاد کنونی جهان یکی از بخشهای پیشرو در بازار سرمایه است. بیمه به عنوان یکی از ابزارهای کارای مدیریت ریسک و تأمین امنیت و آرامش خاطر از یکسو موجب گسترش رفاه

با رشد اقتصادی و سطح توسعه حاکم است. ما دو مساله داریم یکی حاکم بودن دولت بر اقتصاد و دیگری توسعه نیافتگی در بخش‌های مهمی از اقتصاد کشور، این مسائل در عدم افزایش نفوذ بیمه در کشور تأثیر می‌گذارد. اینکه می‌گویم ضریب نفوذ بیمه در کشورهای پیشرفته بالا است نشان می‌دهد که در حال توسعه بودن و پیشرفته نبودن در عدم افزایش بیمه در کشور اثر دارد. مردم معتقدند ابتدا باید نیازهای اولیه حل شود و بعد سراغ مسائلی مانند بیمه بروند؛ زمانی که مشکلات مسکن، تغذیه و ... در زندگی برخی از مردم وجود دارد دیگر نمی‌توانند به بیمه فکر کنند. تصویری که بین مردم از بیمه وجود دارد این است که هنوز برایشان فرمول برد-برد در این صنعت جا نیفتاده است. مردم احساس می‌کنند بیمه یک معامله برد-باخت است. به عبارت دیگر تصور این است که بیمه همیشه برنده است و کسی که بیمه می‌خرد پولش را از دست داده است. مجموعه بیمه‌های کشور و بیمه مرکزی تاکنون نتوانسته اند این ذهنیت را تغییر دهند که بیمه یک معامله برد-برد است. با مطالعه تحقیقات صورت گرفته در صنعت بیمه در کشور به راحتی میتوان متوجه این امر شد که سیاست‌های مناسبی برای رشد این صنعت اتخاذ نشده است که در تحقیق حاضر نیز با برخی از این موارد مواجه میشویم. با توجه به سطح معناداری مدل فرضیات تحقیق مشاهده میشود بین خط‌مشی‌های خصوصی‌سازی و رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه معنادار وجود دارد، آماره دوربین واتسون نشان دهنده عدم همبستگی بین متغیرهای مستقل و آماره ضریب تعیین مشخص می‌نماید چه میزان از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل پوشش داده شده است، نتایج حاصل شده با دستاوردهای برخی دیگر از پژوهش‌ها همراستا است، مانند پژوهش میلادی لاری (۱۳۸۳) که نشان داد اجرای خصوصی‌سازی منجر به رشد صنعت بیمه می‌شود. با بررسی نتایج بدست آمده با اطمینان می‌توان

گفت که بین ضریب نفوذ بیمه با رشد مالی شرکت‌های بیمه رابطه معنادار وجود ندارد، آماره دوربین واتسون نشان دهنده عدم همبستگی بین متغیرهای مستقل و آماره ضریب تعیین نشان میدهد تغییرات متغیر وابسته کمترین تأثیر را از تغییرات متغیر مستقل دارد. اما بین ساختار سرمایه و همچنین بازده سرمایه گذاری شده با رشد مالی شرکت‌های بیمه با اطمینان رابطه معنادار وجود دارد، آماره دوربین واتسون برای هر دو متغیر نشان دهنده عدم همبستگی بین متغیرهای مستقل و آماره ضریب تعیین نیز بیشترین میزان وابستگی تغییرات متغیر وابسته به تغییرات متغیرهای مستقل را نشان می‌دهد. نتایج حاصل از برقراری ارتباط میان بازده سرمایه گذاری شده با رشد مالی شرکت‌های بیمه با دستاوردهای سایر پژوهش‌ها مانند پژوهش‌های براون و روی (۲۰۰۷) و پیرجتا و پوتنن (۲۰۰۷) که نشان دادند با افزایش بازده سرمایه گذاری شده میتوان موجبات افزایش بازدهی و رشد شرکت را فراهم آورد همراستا است، همچنین با نتایج حاصل از بررسی وجود رابطه میان ساختار سرمایه و رشد مالی شرکت‌های بیمه، با نتایج پژوهش‌های صورت گرفته مانند پژوهش اربابیان و گرایلی (۱۳۸۸) که وجود ارتباط بین ساختار سرمایه و رشد شرکت‌ها را بررسی نمودند همراستا می‌باشد. بنابر این در تحقیق پیشنهاد شده برای رفع محدودیتهای ناشی از تحریمهای بین المللی صنعت بیمه و بررسی ظرفیتهای بالقوه بازارهای بیمه خارج از کشور تلاش شود، با توجه به اینکه ویژگی‌های اقتصادی و موقعیت هر کشور با یکدیگر متفاوت خواهد بود ولی به هر حال در همه کشورهایی که به خصوصی‌سازی پرداخته اند، هدف اصلی بهبود بخشیدن به اوضاع و شرایط اقتصادی، کاستن از نقش دولت در اقتصاد و اعمال تصدی آن و تمرکز بیشتر روی اعمال حاکمیتی باشد، و همچنین مناسب است تا از تجربیات شرکت‌های بیمه در سطح بین الملل به

افزایش مراجعه به شرکت‌های بیمه برای استفاده از رشته‌های بیمه‌ای مرتبط که منجر به تامین مالی و افزایش رشد مالی شرکت‌های بیمه در کشور می‌شود را در پی دارد، و این صنعت را به شاخص‌های رشد در سطح بین الملل نزدیک می‌کند.

منابع و مآخذ

حاجت پور، سارا؛ دانش فرد، کرم اله (۱۳۹۶)، ارایه مدل عمومی ارزیابی خط‌مشی‌های عمومی در سازمان تامین اجتماعی، فصلنامه خط‌مشی گذاری عمومی در مدیریت، سال ۸، شماره ۲۸، زمستان ۱۳۹۶

ثنایی اعلم، فاطمه؛ الوانی، سید مهدی (۱۳۹۷)، آسیب شناسی تدوین و اجرای لایحه تحول نظام مالیاتی از منظر خط‌مشی گذاری عمومی، فصلنامه خط‌مشی گذاری عمومی در مدیریت، سال ۹، شماره ۲۹، زمستان ۱۳۹۷

امیر اصلانی، اسدالله (۱۳۸۹)، "تأثیر آزادسازی و خصوصی‌سازی صنعت بیمه بر کارایی شرکت‌های بیمه"، فصلنامه صنعت بیمه، سال پانزدهم، شماره ۴، شماره مسلسل ۶۰.

حنیف زاده، فرزین (۱۳۸۹) "مقایسه نرخ بازده بیمه‌های عمر با سایر دارایی‌های مالی"؛ فصلنامه صنعت بیمه، سال شانزدهم، شماره ۴، شماره مسلسل ۶۴.

مظلومی، حبیب؛ آتوسا، میرزاخان (۱۳۸۷)، "ضرورت و اهمیت نظارت بر توان گری شرکت‌های بیمه در شرایط آزاد سازی"؛ فصلنامه صنعت بیمه، سال پانزدهم، شماره ۳، شماره مسلسل ۵۹.

Alahmadi,ebtesam (2012).relations between insurance and economic growth, case report (december-january 2012), No13.

Arbabian,aliakbar.safari gerayeli,mahdi (2008). Check The effect of profitability on capital structure of listed companies in the stock exchange,Quarterly Stock Exchange. No33:159-175

منظور افزایش کارایی شرکت‌ها و جذب بیشتر مشتری و در نهایت افزایش رشد مالی شرکت‌های بیمه در ایران بهره برد. میزان ضریب نفوذ بیمه در این تحقیق نقش در سودآوری شرکت‌های بیمه ایی نداشته است، چرا که افزایش ضریب نفوذ نشان دهنده تعدد شرکت‌های بیمه در سطح کشور است. با وجود اینکه این ضریب در کشور ما بالاست و تعداد زیادی شرکت بیمه‌ای در کشور فعالیت میکنند اما عدم تاثیر این ضریب بر رشد مالی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که سیاست‌های اتخاذ شده در این زمینه ضعیف هستند، تعداد شرکت‌های بیمه رو به افزایش است اما ابزارهای مناسب در این صنعت به طور مناسب طراحی نشده اند. از جمله این ابزارها که با رشد استفاده عموم از اینترنت و افزایش خریدهای اینترنتی لزوم ایجادش احساس میشود، بیمه‌های کسب و کار اینترنتی است که تا کنون هیچ توجهی به آن در کشور نشده است. بنابراین می‌توان با بکارگیری استراتژی‌های مناسب به توسعه هر چه بیشتر سهم بازار بیمه پرداخت و سیاست‌های توسعه ایی مناسب اتخاذ کرد. بالا بردن فرهنگ بیمه و آشنایی افراد با انواع رشته‌های بیمه‌ای، استفاده از بیمه‌های عمر و سرمایه‌گذاری به منظور تامین منابع مالی بلند مدت، که در نتیجه شرکت‌ها علاوه بر اجرای تعهدات میتوانند به بررسی فرصت‌های سرمایه‌گذاری غیر بیمه‌ای علاوه بر سرمایه‌گذاری در بازار بیمه و خرید و فروش سهام بپردازند، که این خود می‌تواند مشوقی برای سرمایه‌گذاران هم باشد، چرا که شرکت‌های بیمه تبدیل به شرکت‌های اقتصادی بازرگانی می‌شوند. طراحی ابزارهای جدید بیمه به ویژه در زمینه کسب و کار میتواند کاهش ریسک‌های مالی را در پی داشته باشد، یکی از نتایج حاصل از طراحی و اجرای رشته‌های جدید بیمه‌ای این است که کارآفرینان با اطمینان بیشتر اقدام به ایجادشغل جدید می‌نمایند که خود کمک به شغل آفرینی پایدار و مهار بیکاری می‌کند، و همچنین

- Central insurance of islamic republic of iran (2013). Qualitative and quantitative analysis of the penetration of the insurance industry in 2013. Insurance Institute
- Insurance Inclopedia, Insurance Institute (2014). ISBN 4-83-6731-600-978.
- Statistical Yearbook of the insurance industry (2014).
- Souri, Ali (2015), Econometrics, Third edition, Second Volume, Ethnography Publications, Tehran, Iran.
- Jahangard, Esfandiar (2011). Insurance and Economic Growth in Iran, Journal of economic policies. September 2011. NO 50: 53-80.
- Hassan zadeh, ali., asgari mohammad mahdi., kazem nezhad, mahdi (2010). Check the status of the insurance industry in the economy and capital market in iran, Insurance Journal (insurance industry). Twenty-fifth period, no 2: 165-199
- Miladi lari, Nasim. The effects of liberalization and privatization on employment insurance industry of Iran, Master's thesis, University of khorasgan. isfahan (2004).
- Brown, D.P., & Rowe, B.J. (2007). The Productivity premium in equity returns. University of Wisconsin US. Retrieved from <http://ssrn.com/abstract=993467>
- Kjosevski, J. (2012). The determinants of life insurance demand in central and Southeastern Europe. International Journal of Economics and Finance, 4 (3): 237 – 247.
- Pirjeta, Antti and Vesa Puttonen (2007). "Style Migration in the European Markets", Helsinki School of Economics, Electronic working paper w-426, ISBN 9789524881456, HSE print, Finland, www.hse.fi/fms

یادداشت‌ها

¹Kjosevski

²Brown& Rowe

³Pirjeta&Puttonen